

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3 Σεπτεμβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3793

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 168599/1495

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν.δ. 86/1969 «Περί Δασικού Κώδικα κ.λπ.» (ΦΕΚ Α' 7) όπως τροποποιήθηκε με το ν.δ. 996/1971 και το ν. 177/1975.

2. Τις διατάξεις του 998/1979 «περί προστασίας δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεως της χώρας» (ΦΕΚ Α' 298) ιδίως το άρθρο 5 αυτού, καθώς και το άρθρο 78 παρ. 14 αυτού, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

3. Τις διατάξεις του ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (ΦΕΚ Α' 160) όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει.

4. Τις διατάξεις του ν. 1845/1989 «περί δασοπροστασίας» (ΦΕΚ Α' 102).

5. Τις διατάξεις του ν. 3208/2003 «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 303).

6. Τις διατάξεις του ν. 4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159) «Περιβαλλοντική αναβάθμιση και ιδιωτική πολεοδόμηση - βιώσιμη ανάπτυξη οικισμών. Ρυθμίσεις δασικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις».

7. Τις διατάξεις του ν. 2055/1992 «Κύρωση Σύμβασης διεθνούς Εμπορίας ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που κινδυνεύουν να εξαφανισθούν, με τα Παραρτήματα I και II αυτής» (ΦΕΚ Α' 105).

8. Τις διατάξεις του ν. 1335/1983 «Κύρωση Σύμβασης της Βέρνης για τη δραστηριότητα της άγριας ζωής και του φυσικού Περιβάλλοντος της Ευρώπης» (ΦΕΚ Α' 32).

9. Το ν. 3937/2011 (ΦΕΚ Α' 60) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».

10. Τις διατάξεις της Οδηγίας 92/43 για την «Προστασία Οικοτόπων και ειδών».

11. Τις διατάξεις του ν. 2204/1994 «Κύρωση Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα» (ΦΕΚ Α' 59).

12. Την αριθμ. 33318/3028/98 (ΦΕΚ 1289 Β'/28-12-1998)

κοινή απόφαση «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» ιδίως το άρθρο 6 παρ. (ζ) αυτής.

13. Το άρθρο 5 παρ (ζ) της κοινής υπουργικής απόφασης ΗΠ 37338/1807/Ε103/1.9.2010 «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων - ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ "Περί διατήρησης των αγρίων πτηνών" του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ (ΦΕΚ Β' 1459/6.9.2010).

14. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

15. Τον ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87) «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» και τα σχετικά προεδρικά διατάγματα των οργανισμών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας, όπως ισχύουν.

16. Την απόφαση του Πρωθυπουργού 2876/7.10.2009 «Αλλαγή τίτλου Υπουργείων» (ΦΕΚ Β' 2234).

17. Το π.δ. 189/2009 (ΦΕΚ Α' 221) «Καθορισμός και ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων, όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 24/2010 (ΦΕΚ Α' 56) και ισχύει.

18. Το π.δ. 24/2015 (ΦΕΚ Α' 20) περί «Σύστασης και μετονομασίας Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων».

19. Το π.δ. 70/2015 «Ανασύσταση των Υπουργείων και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας» (ΦΕΚ Α' 114).

20. Το π.δ. 125/2016 (ΦΕΚ Α' 210) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

21. Το π.δ. 132/2017 (ΦΕΚ Α' 160) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)».

22. Την αριθμ. Υ198/17-11-2016 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σωκράτη Φάμελλο» (ΦΕΚ Β' 3722).

23. Τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις ενημερωτικές συναντήσεις για το πρόβλημα της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, που πραγματοποιήθηκαν

στη Θεσσαλία, την Ήπειρο και τον Έβρο με τη συμμετοχή τοπικών υπηρεσιών και φορέων καθώς και περιβαλλοντικών Οργανώσεων.

24. Την αριθμ. SG -Grefte (2016) D/14292/30-9-2016 αιτιολογημένη γνώμη της Γενικής Γραμματείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό και την εξάλειψη της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην Ελλάδα.

25. Τη σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος για την ανάγκη καθορισμού με ενιαίο τρόπο του πλαισίου για τη σύνταξη τοπικών σχεδίων δράσης για τον περιορισμό και την εξάλειψη της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.

26. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του Τοπικού Σχεδίου Δράσης είναι ο καθορισμός σε ετήσια βάση, των απαραίτητων διαδικασιών για την αξιολόγηση του μεγέθους του προβλήματος της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, η λήψη των κατάλληλων σε κάθε περίπτωση μέτρων για την εξάλειψη του φαινομένου, η βελτίωση της συνεργασίας και αποτελεσματικότητας των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και λοιπών φορέων και ο επιχειρησιακός τους συντονισμός για την αποτελεσματική διαχείριση περιστατικών δηλητηριάσεων σε τοπικό επίπεδο.

Άρθρο 2 Περιεχόμενο του Τοπικού Σχεδίου Δράσης

Στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης καθορίζονται ιδίως:

α) Οι εμπλεκόμενες στην αντιμετώπιση περιστατικών δηλητηριάσεων υπηρεσίες και φορείς, για τις οποίες καταγράφεται το διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό, τα στοιχεία επικοινωνίας αυτών.

β) Οι υφιστάμενες υποδομές για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων τους (μέσα και εξοπλισμός).

γ) Η διαδικασία και τα μέσα επικοινωνίας για την άμεση λήψη αποφάσεων μετά από την κατά περίπτωση εκτίμηση του μεγέθους του προβλήματος για την άγρια πανίδα, την αξιολόγηση πιθανών κινδύνων, την επισήμανση ευπαθών χώρων (τομέων ή περιοχών).

δ) Οι κατευθυντήριες οδηγίες για την έγκαιρη κινητοποίηση, συντονισμό και αξιοποίηση του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διατίθενται για την αντιμετώπιση αυτών των περιστατικών.

ε) Η δυνατότητα διοικητικής μέριμνας και υποστήριξης των δράσεων που αναλαμβάνονται από τις εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, υπηρεσίες και φορείς.

στ) Η αποτύπωση της περιοχής εφαρμογής των μέτρων του Τοπικού Σχεδίου Δράσης στην αναγκαία κλίμακα επιχειρησιακού χάρτη.

Άρθρο 3 Έννοιες - Ορισμοί

α) Εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς: Θεωρούνται οι δημόσιες αρχές σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο

(ιδίως οι Δασικές, Γεωργικές και Κτηνιατρικές Υπηρεσίες) κατά το πλαίσιο των ασκούμενων αρμοδιοτήτων τους, οι ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού καθώς και λοιποί ιδιωτικοί φορείς και περιβαλλοντικές οργανώσεις, που λόγω αντικειμένου ενασχόλησης, χωρικής αρμοδιότητας και ειδικών γνώσεων ή εμπειρίας εμπλέκονται με τη διαχείριση περιστατικών δηλητηριάσεων, την προστασία και την παρακολούθηση των ειδών της άγριας πανίδας (θηρεύσιμης ή μη).

β) Περιοχή εφαρμογής: Οι περιοχές εφαρμογής Τοπικών Σχεδίων Δράσης (Τ.Σ.Δ.) καθορίζονται ανάλογα με το αν έχουν σημειωθεί κρούσματα παράνομης χρήσης δολωμάτων ή περιστατικά εκτεταμένων δηλητηριάσεων ή όταν κρίνεται ότι αποτελούν εν δυνάμει περιοχές υψηλού κινδύνου από πλευράς κινδύνου απωλειών στη βιοποικιλότητα των προστατευόμενων ειδών.

γ) Αρμόδια υπηρεσία καθορισμού Τ.Σ.Δ.: Η περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (Τ.Σ.Δ.) για τα δηλητηριασμένα δολώματα καθορίζεται από τη δασική υπηρεσία στην περιοχή της οποίας αναφέρεται η εφαρμογή του, η οποία και δύναται κατά περίπτωση να επεκτείνει την έκταση εφαρμογής του και σε άλλες γειτονικές περιοχές αρμοδιότητάς της, ανάλογα με την αξιολόγηση του κινδύνου και τον εντοπισμό δολωμάτων ή κρουσμάτων δηλητηρίασης. Το Τ.Σ.Δ. συντάσσεται με μέριμνα του οικείου Δασαρχείου ή Δ/νσης Δασών άνευ Δασαρχείων και εγκρίνεται από την υπερκείμενη διοικητική αρχή.

Άρθρο 4 Εμπλεκόμενοι φορείς και συντονισμός τους

Για την αποτελεσματικότερη συνεργασία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων, τον επιχειρησιακό συντονισμό τους και την άμεση και αποτελεσματική ενεργοποίησή τους για τον περιορισμό της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Σχεδίου Δράσης, συγκαλείται με μέριμνα της οικείας Δ/νσης Δασών Νομού, όποτε κριθεί απαραίτητο, σύσκεψη όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων, που εμπλέκονται στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους στη διαχείριση περιστατικών δηλητηρίασης ειδών της άγριας ή μη, πανίδας.

Στη σύσκεψη συμμετέχουν εκπρόσωποι των τοπικά αρμόδιων υπηρεσιών (Δασικές, Κτηνιατρικές, Γεωργικές, Αστυνομικές και λοιπές υπηρεσίες, εκπρόσωποι των οικείων ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, εκπρόσωποι των κυνηγετικών οργανώσεων και των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών κ.λπ.), καθώς και εκπρόσωποι των εξειδικευμένων περιβαλλοντικών οργανώσεων και των γεωργικών και κτηνοτροφικών ενώσεων της περιοχής, ως ακολούθως:

1. Ο Προϊστάμενος της Δασικής Αρχής επιπέδου Περιφερειακής Ενότητας (Δ/ντής Δασών Νομού), ο οποίος και προεδρεύει.

2. Ο οικείος Δασάρχης (στις περιπτώσεις Δ/σεων Δασών Νομών με Δασαρχείο).

3. Εκπρόσωπος/οι των Κτηνιατρικών και Γεωργικών Υπηρεσιών.

4. Εκπρόσωπος της οικείας Αστυνομικής Δ/νσης.

5. Εκπρόσωπος της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.
6. Εκπρόσωπος του οικείου ΟΤΑ.
7. Εκπρόσωπος του οικείου Φορέα Διαχείρισης (εάν υφίσταται).
8. Εκπρόσωπος της οικείας Κυνηγετικής Ομοσπονδίας.
9. Εκπρόσωπος του/των τοπικού/ών Κυνηγετικού/ών συλλόγου/ων.
10. Εκπρόσωπος περιβαλλοντικής οργάνωσης εθνικής εμβέλειας.
11. Κατά περίπτωση λοιποί εκπρόσωποι υπηρεσιών και φορέων (π.χ. Πυροσβεστικό Σώμα, Ενώσεις επαγγελματιών κτηνοτρόφων, γεωργών κ.λπ.) καθώς και λοιπών φορέων οι οποίοι κατά περίπτωση, δύνανται να καλούνται επικουρικά από τον προεδρεύοντα.

Η ετήσια συντονιστική σύσκεψη στα πλαίσια του Τοπικού Σχεδίου Δράσης συγκαλείται στις αρχές του έτους, με πρόσκληση του προϊσταμένου της Δ/νσης Δασών του Νομού. Στη σύσκεψη παρουσιάζεται το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των ειδών αναφοράς και της εν γένει περιοχής, καθώς και οι σχετικές αρμοδιότητες των υπηρεσιών και των φορέων που συμμετέχουν στην υλοποίηση του τοπικού σχεδίου δράσης. Σκοπός της σύσκεψης είναι η αξιολόγηση του έργου και των προβλημάτων από την παράνομη χρήση δολωμάτων με βάση μετρήσιμα στοιχεία (έξοδοι, περιπολίες, ειδικές δράσεις, περιστατικά, καταγραφές κ.λπ.) κατά το προηγούμενο έτος, καθώς και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του σχεδιασμού και του βαθμού υλοποίησης των μέτρων και των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται στα πλαίσια του Τ.Σ.Δ. Εντοπίζονται αδυναμίες που αφορούν στο συντονισμό και την αποτελεσματικότητά τους και προτείνονται μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρησιακού σχεδιασμού, την εντατικοποίηση των ελέγχων και καταγράφονται οι απαιτούμενες για το σκοπό αυτό ενέργειες, το ανθρωπινό δυναμικό, οι πόροι και τα μέσα ανά υπηρεσία και φορέα. Επίσης διασφαλίζεται η δυνατότητα ανάληψης κοινών ενεργειών για την παρακολούθηση του προβλήματος και τον άμεσο έλεγχό του.

Η οικεία Δ/νση Δασών κοινοποιεί τα πρακτικά των ετήσιων συσκέψεων στις υπηρεσίες και τους συμμετέχοντες φορείς, προκειμένου να λαμβάνονται, κατά αρμοδιότητα και χώρο ευθύνης, τα μέτρα διαχείρισης και προστασίας που αποφασίζονται, έτσι ώστε να υλοποιούνται απρόσκοπτα τα σχετικά έργα, οι δράσεις και τα προγράμματα για τον έλεγχο και την εξάλειψη της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην περιοχή του Τοπικού Σχεδίου Δράσης. Τα πρακτικά κοινοποιούνται στην οικεία Γενική Δ/νση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων καθώς και στη Γενική Δ/νση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 5

Δράσεις Τοπικού Σχεδίου

Οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και στο πλαίσιο των αποφάσεων που λαμβάνονται, μεριμνούν για τα εξής:

Α. Την αύξηση των διαθέσιμων δεδομένων σχετικά με την παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων

στην περιοχή, και ιδίως για τις εξής παρακάτω δράσεις:

Α.1. Τον εντοπισμό και την απομάκρυνση δηλητηριασμένων δολωμάτων ή/και ζώων από την ύπαιθρο

Κάθε δηλητηριασμένο δόλωμα ή/και ζώο που εντοπίζεται στο περιβάλλον αποτελεί σοβαρή απειλή για τη βιοποικιλότητα αλλά και τη δημόσια υγεία. Συνεπώς, η απομάκρυνση αυτών των εστιών δηλητηρίασης και μόλυνσης συνιστά δράση με μεγάλη προτεραιότητα.

Το προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, όπως προβλέπεται και στην κοινή υπουργική απόφαση Η.Π. 8353/276/Ε103/17-2-2012 (ΦΕΚ Β' 415/23.12.2012) έχει την αρμοδιότητα ελέγχου και εποπτείας των δασικών και αγροτικών οικοσυστημάτων και στη βάση αυτή, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, έχει και την αρμοδιότητα ενεργής συμμετοχής στον εντοπισμό δηλητηριασμένων δολωμάτων και ζώων κατά τη διάρκεια των περιπολιών στις περιοχές αρμοδιότητάς του, καθώς και άμεσης συνεργασίας με το προσωπικό των λοιπών εμπλεκόμενων με το θέμα -στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους- υπηρεσιών και φορέων.

Το προσωπικό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων δύναται να συμμετάσχει σε προγράμματα συλλογής ευρημάτων και απομάκρυνσης οποιαδήποτε επικίνδυνου υλικού για την πανίδα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή, το εμπλεκόμενο με τη διαχείριση δηλητηριασμένων δολωμάτων και ζώων προσωπικό, δύναται να παρακολουθεί συγκεκριμένα εκπαιδευτικά σεμινάρια για την αναγνώριση δηλητηριασμένων δολωμάτων και ζώων καθώς και για την ορθή συμπλήρωση των πρωτοκόλλων συλλογής των ευρημάτων που πρέπει να συντάσσονται για την ορθή καταγραφή και την αξιολόγηση του προβλήματος.

Η εκπαίδευση του προσωπικού μπορεί να υλοποιείται με την υποστήριξη εξειδικευμένου προσωπικού των περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Α.2. Την καταχώρηση όλων των περιστατικών δηλητηριάσεων σε μία βάση δεδομένων

Η καταγραφή δεδομένων γύρω από τον αριθμό, τη συχνότητα εμφάνισης και την κατανομή στο χώρο των δηλητηριασμένων δολωμάτων (τοποθεσίες, εποχή έξαρσης, αιτιολογία κ.λπ.) είναι αναγκαία για την κατανόηση των αιτιών του προβλήματος και των κινήτρων που οδηγούν στη χρήση δολωμάτων. Η καταγραφή μπορεί να λειτουργήσει προληπτικά για την αποθάρρυνση των χρηστών. Η γνώση αυτή θα βοηθήσει στον καλύτερο και αποτελεσματικότερο σχεδιασμό των προγραμμάτων περιορισμού ή εξάλειψης του φαινομένου και ιδίως το χωρικό προγραμματισμό των περιπολιών, την παρακολούθηση υπόπτων κ.λπ. Επίσης, αξιοποίηση κάθε καταγραφόμενης σχετικής πληροφορίας μπορεί να συμβάλει στη διερεύνηση των περιστατικών δηλητηριάσεων και τον εντοπισμό των ενόχων. Οι πληροφορίες από τα περιστατικά θα καταγράφονται λεπτομερώς σε ένα αρχείο καταγραφής περιστατικών (σύμφωνα με το παράρτημα Ι), προκειμένου να καταχωρούνται στη συνέχεια σε μία βάση δεδομένων που θα διαχειρίζεται η αρμόδια δασική αρχή. Η συμπλήρωση της βάσης και η γνώση των στοιχείων που καταγράφονται στο αρχείο καταγραφής,

θα συμβάλει στην αξιολόγηση του προβλήματος και τη στενή παρακολούθηση της τάσης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.

Α.3. Την επίσημη καταγγελία των περιστατικών στην Ελληνική Αστυνομία/Δασική Υπηρεσία

Το πρώτο βήμα για την πρόληψη της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων είναι η αντιμετώπιση της πρακτικής αυτής από την κοινωνία ως έγκλημα.

Όλα τα περιστατικά θα πρέπει να συνοδεύονται από επίσημη καταγγελία στην αστυνομία ή την τοπική δασική αρχή (ακόμα και οι περιπτώσεις «κατά αγνώστου»), προκειμένου να υπάρχει επίσημη καταγραφή της αξιόποινης πράξης και περαιτέρω έρευνα από τις αρμόδιες εισαγγελικές αρχές. Η καταγγελία είναι απαραίτητη τόσο για την επίσημη καταγραφή του συμβάντος όσο και για να ληφθούν και αποσταλούν τα δείγματα ιστών (στόμαχος) με παραπεμπτικό από τα αγροτικά κτηνιατρεία στο Κέντρο Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών (Κ.Κ.Ι.Α.) για τη διενέργεια τοξικολογικής ανάλυσης.

Α.4. Τη διενέργεια τοξικολογικών εξετάσεων σε ευρήματα

Οι τοξικολογικές αναλύσεις είναι βασικό στοιχείο για την τεκμηρίωση και τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στο δικαστήριο. Την ίδια στιγμή τα αποτελέσματα των εξετάσεων αποτελούν αδιάσειστη απόδειξη της παράνομης χρήσης και ενδεχόμενης παράνομης διακίνησης φυτοπροστατευτικών ουσιών. Τα ευρήματα που συλλέγονται και είναι κατάλληλα για τοξικολογική ανάλυση αποστέλλονται για τη διενέργεια τοξικολογικών αναλύσεων στο Κέντρο Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών (Κ.Κ.Ι.Α.). Για το σκοπό αυτό το προσωπικό των υπηρεσιών που εμπλέκεται στη διαχείριση των περιστατικών δηλητηριάσεων πρέπει να έχει παρακολουθήσει ειδικό σεμινάριο (βλέπε άρθρο 5, παρ. Β.3) για τη σωστή συλλογή των ευρημάτων. Αν κρίνεται απαραίτητο, οι κτηνίατροι μπορούν να παρακολουθήσουν σεμινάρια κατάρτισης για τις ιδιαιτερότητες που έχει η εκτέλεση νεκροψίας σε ένα δηλητηριασμένο άγριο ζώο.

Α.5. Τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών

Για την επιτυχή έκβαση του επιχειρησιακού σχεδιασμού, είναι απαραίτητη η συστηματική και συνεχής συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων για την άμεση και αποτελεσματική διαχείριση των περιστατικών δηλητηρίασης. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να καθοριστούν ως υπεύθυνοι συγκεκριμένοι υπάλληλοι -άτομα επαφής- σε κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία ή φορέα, τα οποία θα ενημερώνονται και θα αναλαμβάνουν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του φορέα που εκπροσωπούν, τη διαχείριση κάθε περιστατικού.

Β. Την πρόληψη ενάντια στη χρήση των δηλητηριασμένων δολωμάτων

Η πρόληψη ενάντια στη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων περιλαμβάνει ιδίως τα εξής:

Β.1. Την εντατικοποίηση των μέτρων φύλαξης σε περιοχές με συχνά περιστατικά δηλητηρίασης (ευπαθείς περιοχές - hot spot)

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του πεδίου (τοπογραφικό ανάγλυφο, πυκνότητα βλάστησης, κλίμακες μεγεθών) και ο τρόπος με τον οποίο λαμβάνει χώρα η πρακτική

της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, καθιστούν πολύ δύσκολη και εξαιρετικά απίθανη τη σύλληψη του δράστη επ' αυτοφώρω. Για το λόγο αυτό η παρουσία των αρμοδίων υπηρεσιών στην ύπαιθρο και η συστηματική φύλαξη λειτουργούν αποτρεπτικά και προληπτικά, καθώς αποθαρρύνουν τους επίδοξους δράστες να προβούν στην εκτέλεση της αξιόποινης αυτής πράξης.

Επειδή είναι αντικειμενικά αδύνατη η εκτενής κάλυψη και εποπτεία των δασικών και αγροτικών οικοσυστημάτων για τον εντοπισμό των δηλητηριασμένων δολωμάτων και προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα και οι πιθανότητες επιτυχίας εντοπισμού των δηλητηριασμένων δολωμάτων ή/και ζώων, οι αρμόδιες υπηρεσίες και οι εμπλεκόμενοι φορείς πρέπει να επικεντρώνουν την παρουσία τους στις πλέον ευπαθείς περιοχές «hot-spot». Πρόκειται για περιοχές, όπου έχουν καταγραφεί περιστατικά σύγκρουσης συμφερόντων και εμφάνιση δηλητηριάσεων στο πρόσφατο παρελθόν (π.χ. εντός βοσκοτόπων, κυνηγότοπων, κοντά σε μελίτσια κ.ά.).

Επιπλέον, για τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων, οι προσπάθειες πρέπει να εστιάζονται ή να εντείνονται ανάλογα με την εποχή, καθώς εξάρσεις στη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων παρατηρούνται σε συγκεκριμένες περιόδους του έτους. Επιπρόσθετα, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή σε περάσματα άγριας ζωής και ποτίστρες, καθώς και περιοχές όπου οι συγκρούσεις μεταξύ άγριας ζωής και χρηστών γης μπορεί να οδηγήσουν στη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων (π.χ. περιοχές με παρατηρήσεις λύκων και αρκούδων, συχνά χρησιμοποιούμενοι κυνηγότοποι - ειδικά εάν επικαλύπτονται με βοσκοτόπους ή μαντριά).

Η τήρηση αρχείων και μίας βάσης δεδομένων για όλα τα καταγεγραμμένα περιστατικά δηλητηρίασης, όπως προτείνεται στο σημείο του άρθρου 5, παρ. Α.2. θα βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό στον εντοπισμό των ευπαθών περιοχών «hot-spots» δηλητηρίασης, καθώς επίσης και τις εποχικές διακυμάνσεις εμφάνισης περιστατικών στη διάρκεια του έτους. Κατά αυτό τον τρόπο οι διατιθέμενοι πόροι θα αξιοποιούνται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Οι θεματικές περιβαλλοντικές οργανώσεις, στο πλαίσιο της συνεργασίας τους με τις οικείες δασικές και λοιπές αρχές, δύνανται να παρέχουν δεδομένα για τις έως τώρα αναγνωρισμένες ως ευπαθείς περιοχές «hot-spots» και τις εποχές του χρόνου με βάση τα δεδομένα που έχουν συγκεντρώσει.

Β.2. Την οργάνωση της διαδικασίας ελέγχων

Για την καλύτερη οργάνωση της διαδικασίας ελέγχων και προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα των προσπαθειών επιτήρησης/φύλαξης, θα πρέπει για την περιοχή αναφοράς του Τοπικού Σχεδίου Δράσης να ακολουθούνται τα εξής βήματα:

- Στην περίπτωση των δασικών Υπηρεσιών επιλέγεται μια ομάδα υπαλλήλων/δασοφυλάκων, οι οποίοι θα είναι επιφορτισμένοι με την αντιμετώπιση του προβλήματος των δηλητηριασμένων δολωμάτων. Το εν λόγω προσωπικό θα παρακολουθήσει ειδικά σεμινάρια κατάρτισης (βλέπε άρθρο 5, παρ. Β.3), ούτως ώστε να έχει την απαι-

τούμενη εκπαίδευση για: α) να ενημερώνει τους χρήστες γης για όλες τις πτυχές που σχετίζονται με την παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων και β) να γνωρίζει επακριβώς τη διαδικασία διαχείρισης περιστατικών δηλητηρίασης.

- Σε εβδομαδιαία βάση σχεδιάζονται και διενεργούνται περιπολίες, σύμφωνα με το πρωτόκολλο που ορίζεται και εγκρίνεται από κάθε Δασική Υπηρεσία. Η συχνότητα των περιπολιών/επισκέψεων σε κάθε ευπαθή περιοχή «hot-spot» αποφασίζεται από την οικεία δασική υπηρεσία, σύμφωνα με το διαθεσίμο προσωπικό και τους πόρους για το σκοπό αυτό και σε συνεργασία με τις λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διενεργείται τουλάχιστον μια επίσκεψη την εβδομάδα.

- Από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς αξιοποιείται και υποστηρίζεται η λειτουργία στην περιοχή, Ειδικής Ομάδας Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων (Ε.Ο.Α.Δ.Δ.), αποτελούμενη από εκπαιδευμένους σκύλους και συνοδούς αυτών. Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται σκόπιμη η διενέργεια κοινών περιπολιών με την Ε.Ο.Α.Δ.Δ., ιδίως στις περιοχές που θεωρούνται επικίνδυνες ή εκεί όπου υπάρχει πρόσφατη ενημέρωση ή καταγγελία από πολίτες. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για το χρονικό διάστημα από Μάρτιο έως τον Απρίλιο κάθε έτους (αναπαραγωγική περίοδος των περισσότερων πτωματοφάγων αρπακτικών πουλιών). Η συχνότητα διενέργειας των περιπολιών θα καθοριστεί από κάθε δασική υπηρεσία, με τουλάχιστον 2-4 περιπολίες ανά μήνα.

- Αξιοποιείται η δυνατότητα εκπομπής κοινών περιπολιών με τους Ιδιωτικούς Φύλακες Θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων. Αυτές οι κοινές περιπολίες μπορούν επίσης να διεξάγονται μετά από σχετικό προγραμματισμό από κοινού με την Ειδική Ομάδα Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να επιδιώκεται διαρκώς η επικαιροποίηση της τεχνογνωσίας των εμπλεκόμενων φορέων και αρχών, η στοχευμένη ενημέρωση των χρηστών γης, η συνεχής ευαισθητοποίηση του κοινού καθώς και η ενημέρωση των κτηνοτρόφων, αγροτών και μελισσοκόμων για τη δυνατότητα αξιοποίησης χρηματοδοτικών μέσων για την εξασφάλιση περιβαλλοντικών ενισχύσεων.

Γ. Τις ενέργειες για τη δίωξη της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων

Προκειμένου για την εκκίνηση των διαδικασιών δίωξης περιστατικών παράνομης χρήσης δολωμάτων ακολουθούνται τα παρακάτω στάδια:

Γ.1. Διαχείριση των περιστατικών δηλητηρίασης στο πεδίο

Μόλις εντοπιστεί ένα περιστατικό δηλητηρίασης στην ύπαιθρο, ενημερώνονται οι αρμόδιες υπηρεσίες και ενεργοποιούνται άμεσα και συντονισμένα οι διαδικασίες που προβλέπονται στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης και σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει συναποφασιστεί στη σύσκεψη των φορέων του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης, προκειμένου να απομακρυνθούν τα δηλητηριασμένα δολώματα και άλλα επικίνδυνα αντικείμενα από το περιβάλλον. Είναι απαραίτητο να συλλεχθούν όσο

περισσότερα αποδεικτικά στοιχεία είναι δυνατόν (γάντια, σακούλες κ.λπ.). Η πρώτη αρχή που θα ανταποκριθεί άμεσα στην περίπτωση δηλητηρίασης στην ύπαιθρο σύμφωνα με τις χωρικές αρμοδιότητές της, είναι η Δασική Υπηρεσία η οποία και ενημερώνει τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές και τον οικείο ΟΤΑ. Κάθε ενέργεια που ακολουθεί πρέπει να είναι σε συντονισμό με τις τοπικές Κτηνιατρικές ή και Γεωργικές Υπηρεσίες. Η λήψη δειγμάτων και η προσκόμισή τους στα αγροτικά κτηνιατρεία γίνεται με την τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών και τη λήψη των απαραίτητων μέτρων βιοασφάλειας.

Τα ακόλουθα βήματα πρέπει να ακολουθηθούν, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική διαχείριση των περιστατικών δηλητηρίασης:

- Δημιουργία ενός πρωτοκόλλου δράσης για τη διαχείριση των δηλητηριασμένων δολωμάτων ή/και ζώων.

Το πρωτόκολλο αυτό θα διανεμηθεί μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων για χρήση από το εξειδικευμένο προσωπικό τους που θα εμπλέκεται στο χειρισμό των περιστατικών δηλητηρίασης. Το πρωτόκολλο βασίζεται στην αριθμ. 2967/33905/13-3-2014 εγκύκλιο του ΥΠΑΑΤ και παρέχει οδηγίες για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί σε κάθε περίπτωση διαχείρισης ενός περιστατικού δηλητηρίασης (βλέπε παράρτημα για το προτεινόμενο πρωτόκολλο). Όλοι οι εμπλεκόμενοι υπάλληλοι των υπηρεσιών και φορέων πρέπει να παρακολουθούν τα αντίστοιχα εκπαιδευτικά σεμινάρια, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παρ. Β.2 προκειμένου να είναι πλήρως εκπαιδευμένοι για το χειρισμό των περιστατικών δηλητηρίασης. Στην περίπτωση των κοινών περιπολιών με τους Ιδιωτικούς Φύλακες Θήρας, θα πρέπει και αυτοί να έχουν παρακολουθήσει τα σεμινάρια κατάρτισης και να είναι ενήμεροι για το πρωτόκολλο δράσης και τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθήσουν.

- Οι Δασικές Υπηρεσίες πρέπει να προμηθευτούν τον απαραίτητο εξοπλισμό που απαιτείται για να διαχειριστούν ένα περιστατικό δηλητηρίασης στο πεδίο.

Αυτό κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να εξασφαλιστεί: i) η πλήρης και ασφαλής απομάκρυνση όλων των επικίνδυνων υλικών από το περιβάλλον, ii) η ορθή συλλογή, καταγραφή και επεξεργασία των στοιχείων και iii) η ασφάλεια του προσωπικού (μέτρα βιοασφάλειας) κατά τη συλλογή των δηλητηριασμένων δολωμάτων/ζώων. Η Δασική Υπηρεσία και κατά περίπτωση οι Ιδιωτικοί Φύλακες Θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων πρέπει να αποκτήσουν τον απαραίτητο εξοπλισμό «κιτ ενάντια στα δηλητήρια» (βλέπε παράρτημα για τα προτεινόμενα περιεχόμενα του κιτ). Επιπλέον, είναι σκόπιμο οι Δασικές Υπηρεσίες να έχουν πρόσβαση ή να διαθέτουν ένα μεγάλο καταψύκτη για την αποθήκευση των αποδεικτικών στοιχείων (δολώματα, γάντια, σακούλες κ.λπ.).

- Τα Αγροτικά Κτηνιατρεία οφείλουν να διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για τη συντήρηση των δειγμάτων μέχρι την αποστολή τους στο Κ.Κ.Ι.Α.

Τα περισσότερα αγροτικά κτηνιατρεία διαθέτουν ήδη τον απαραίτητο εξοπλισμό που απαιτείται για την διενέργεια απλών νεκροψιών και την εξαγωγή των δειγμάτων που πρέπει να αποσταλούν στο Κ.Κ.Ι.Α. Ωστόσο, η ύπαρξη καταψυκτών για την αποθήκευση δειγμάτων

σε περίπτωση ανάγκης θεωρείται απαραίτητη για να διασφαλιστεί η επιτυχής διεκπεραίωση όλων των περιστατικών δηλητηρίασης.

Γ.2. Διερεύνηση του εγκλήματος

Η παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων αποτελεί ποινικό αδίκημα και ως τέτοιο τιμωρείται από το νόμο με πρόστιμα και φυλάκιση. Συνεπώς, όλα τα περιστατικά δηλητηρίασης πρέπει να θεωρούνται και να αντιμετωπίζονται ως έγκλημα από τις αρμόδιες αρχές. Αυτό σημαίνει ότι μετά τον εντοπισμό ενός περιστατικού δηλητηρίασης πρέπει να ακολουθήσει μια επίσημη καταγγελία και έρευνα για το έγκλημα.

- Η επίσημη καταγγελία υποβάλλεται είτε στην Ελληνική Αστυνομία, είτε στην οικεία Δασική Υπηρεσία.

Με τον τρόπο αυτό σχηματίζεται δικογραφία για την καταγγελία η οποία θα κατατεθεί στην Εισαγγελία για περαιτέρω ενέργειες και έρευνα. Η ύπαρξη υποδειγματικής τιμωρίας στους παραβάτες λειτουργεί αποτρεπτικά για τους μελλοντικούς δράστες. Όμως, ακόμη και η στοχευμένη έρευνα από τις αρμόδιες υπηρεσίες, ανεξάρτητα από την κατάληξή της, έχει το ίδιο αποτρεπτικό αποτέλεσμα.

- Ανάγκη βέλτιστης συνεργασίας μεταξύ της Δασικής και Κτηνιατρικής Υπηρεσίας με την Αστυνομία, την Εισαγγελία κ.λπ.

Με τον τρόπο αυτό, παρέχονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση.

Άρθρο 6

Δαπάνες για την υλοποίηση του σχεδιασμού

Οι δαπάνες υποστήριξης των προγραμμάτων για τον περιορισμό και την εξάλειψη της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων αναλαμβάνονται από τις καθ' ύλη εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς, στα πλαίσια των ασκούμενων αρμοδιοτήτων τους. Οι ανωτέρω υπηρεσίες και φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση των μέτρων που προβλέπονται στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης, εγγράφουν στους οικείους ετήσιους προϋπολογισμούς τους τις πάσης φύσεως δαπάνες προμήθειας του αναγκαίου εξοπλισμού καθώς και τις δαπάνες των απαιτούμενων έργων και εργασιών στο χώρο ευθύνης τους.

Η απόφαση αυτή δεν προκαλεί δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ

(Συνοδεύει την αριθμ.168599/1495/ 27-8-2018 απόφαση ΥΠΕΝ)

)

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΑ /ΑΤΟΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Όνοματεπώνυμο	Επαγγελματική Ιδιότητα	Υπηρεσία/ Φορέας	Τηλέφωνο

Ειδοποίηση

Ημερομηνία δηλητηρίασης (πιθανή)	Ημερομηνία ειδοποίησης
Πηγή πληροφορίας			

2. ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Συντεταγμένες ή περιγραφή θέσης από κοντινότερο οικισμό (πχ. 500 μ ΒΔ της Καλαμπάκας)	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτικό διαμέρισμα	
Περιοχή - τοπωνύμιο	
Καθεστώς προστασίας (αν υπάρχει)	
Βασική περιγραφή περιοχής*	
Καιρικές συνθήκες (των προηγούμενων ημερών)	
Άλλα στοιχεία- π.χ. κοντά σε ρέμα, σε κτηνοτροφική μονάδα, εκτροφείο κ.λπ.	

*αγροτική, αστική, δασική, κοντά σε κατοικημένες περιοχές, κτηνοτροφική

3. ΝΕΚΡΑ ΖΩΑ (θηλαστικά, πτηνά)

ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΤΩΜΑΤΟΣ (φρέσκο, σε σήψη, προχωρημένη σήψη, φτερά ή/και κόκκαλα)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΑΛΛΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

4. ΤΡΟΠΟΣ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗΣ*Χρήση δολωμάτων*

Τύπος δολώματος*	Αριθμός	Κατανομή στο χώρο**	Άλλα στοιχεία

*Χρήση ολόκληρου πτώματος, χρήση κομματιού κρέατος, φόλα παραφίνης, άλλο

**π.χ. σε απόσταση 30m, κατά μήκος δασικού δρόμου

5. ΑΙΤΙΑ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗΣ - ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΤΟΥ ΔΡΑΣΤΗ (περιγραφή)

Κίνητρο	Περιγραφή – Περισσότερα στοιχεία	Πιθανός υπεύθυνος για την τοποθέτηση
Ζημιές στη φυτική παραγωγή		
Ζημιές στη ζωική παραγωγή		
Ζημιές σε μελίσσια		
Αδέσποτα ζώα		
Κυνηγετικοί σκύλοι		
Ποιμενικοί σκύλοι		
Εξόντωση ανταγωνιστικών ειδών		
Τοπικές αντιδικίες		
Άλλο		

6. ΠΙΘΑΝΗ ΑΛΛΗ ΑΙΤΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ηλεκτροπληξία	Πυροβολισμός	Παθολογικό αίτιο	Άλλο (διευκρινίστε)

7. ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

	Αποθήκευση	Μεταφορά στο Αγροτικό Κτηνιατρείο, Κ.Κ.Ι.Α., άλλο	Τελική διάθεση νεκρών ζώων

8. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Ημερομηνία	Εισαγγελία Πλημμελειοδικών /Αρμόδιες αρχές (Δασική Υπηρεσία, Αστυνομία)

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΚΡΟΨΙΑΣ

Ημερομηνία Νεκροψίας	Υπεύθυνος Κτηνίατρος νεκροψίας	Φορέας	Αποτελέσματα νεκροψίας	Ημερομηνία και Αρ. πρωτ. έκθεσης
Άλλα στοιχεία				

10. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Ημερομηνία παράδοσης	Στοιχεία αποστολέα	Στοιχεία παραλήπτη	Τρόπος αποστολής	Αριθμός & είδος δειγμάτων	Αποτέλεσμα (Ουσία δηλητηρίου)
Άλλα στοιχεία					

11. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ DNA

Ημερομηνία παράδοσης	Στοιχεία αποστολέα	Στοιχεία παραλήπτη	Τρόπος αποστολής	Αριθμός & είδος δειγμάτων
Παρατηρήσεις αποτελεσμάτων από τη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών της ΕΛ.ΑΣ.				

12. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΒΙΑΣΘΗΚΑΝ

Σκοπούμενη δηλητηρίαση άγριας πανίδας μέσω δολωμάτων/ παρασκευής/ κατασκευής/ εμπορίας/ εισαγωγή αυτών των δολωμάτων ή από το εξωτερικό (Ν.Δ. 86/69,αρ.252,π.5)	
Δηλητηρίαση ζώου (Ν.4039/12,αρ.16-α)	
Κατοχή/ εισαγωγή/ διάθεση μη εγκεκριμένου γεωργικού φαρμάκου (Ν.721/77,αρ.2,π.1)	
Κατοχή / εισαγωγή/ διάθεσης ληγμένου γεωργικού φαρμάκου (αν είχε παρέλθει 1 μήνας από την ημερομηνία λήξης χωρίς δήλωση) (Ν.721/77,αρ.31,π.6)	
Παράνομη παρασκευή και παροχή δηλητηρίων (ΠΚ αρ.423)	
Παραβάσεις σχετικές με τη φύλαξη και τη μεταφορά δηλητηρίων (ΠΚ αρ.424)	
Άλλο.....	
Άλλο.....	
Άλλο.....	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ:

Οδηγίες χειρισμού περιστατικών -

Προτεινόμενες ενέργειες

(Συνοδεύει την αριθμ. 168599/1495/27-8-2018

απόφαση ΥΠΕΝ)

Άμεσες ενέργειες μετά την άφιξη στο σημείο του συμβάντος

1. Ελέγχεται το σημείο του συμβάντος για όλα τα πιθανά ευρήματα και ύποπτα υλικά που ενδέχεται να σχετίζονται με το συμβάν (νεκρά ζώα/πουλιά, δολώματα, δοχεία δηλητηριωδών ουσιών, πλαστικές σακούλες, γάντια, κόκκοι, σπόροι, αποτυπώματα, κ.λπ.).

2. Ερευνάται η ευρύτερη περιοχή του συμβάντος για περισσότερα ευρήματα.

3. Αν υπάρχει διαθέσιμη φωτογραφική μηχανή, προτείνεται η φωτογράφιση της περιοχής και των ευρημάτων πριν αυτά μετακινηθούν. Επίσης καταγράφονται οι γεωγραφικές συντεταγμένες.

4. Συμπληρώνεται το πρωτόκολλο καταγραφής (Παράρτημα Ι) με τα απαραίτητα δεδομένα. Το ιστορικό του συμβάντος και των ευρημάτων αποτελεί πολύτιμο στοιχείο για τον αγροτικό κτηνίατρο αλλά και το τοξικολογικό εργαστήριο καθώς διευκολύνουν την αξιολόγηση των στοιχείων.

5. Συλλέγονται όλα τα ευρήματα με την τήρηση σε κάθε περίπτωση των κανόνων προσωπικής ασφάλειας και με τη χρήση ατομικών μέσων προστασίας (κυρίως γάντια και μάσκα). Κάποιοι από τις ουσίες που χρησιμοποιούνται είναι ιδιαίτερα τοξικές.

Συλλογή και μεταφορά των ευρημάτων

Ενδέχεται σε ορισμένα περιστατικά δηλητηριάσεων να εντοπιστούν περισσότερα από ένα ευρήματα. Σε αυτή την περίπτωση, συλλέγονται πρώτα τα δείγματα που θα σταλούν για τοξικολογική ανάλυση.

Α) Ευρήματα για τοξικολογική ανάλυση

1. Συλλέγεται και τοποθετείται κάθε νεκρό ζώο ξεχωριστά.

2. Συλλέγονται όλα τα υλικά που σχετίζονται με το νεκρό ζώο (π.χ. φτερά, οστά, εμέσματα) και τοποθετούνται ξεχωριστά από τα πτώματα.

3. Συλλέγονται τα δολώματα, τυλίγονται με αλουμινόχαρτο και τοποθετούνται ξεχωριστά από τα άλλα ευρήματα.

Κάθε εύρημα πρέπει να τοποθετείται ξεχωριστά και στην κατάλληλη συσκευασία:

- Νεκρά ζώα/πτηνά: Σε πλαστικές σακούλες
- Δολώματα: Σε πλαστικά δοχεία/ουροσυλλέκτες
- Εμέσματα: Σε πλαστικά δοχεία/ουροσυλλέκτες
- Άλλα υλικά (φτερά, οστά): Σε πλαστικές σακούλες.

Κάθε συσκευασία πρέπει να ταυτοποιείται με τοποθέτηση αντίστοιχης ετικέτας μέσα στη συσκευασία

γραμμένη με μολύβι, με την αναγραφή της ημερομηνίας δειγματοληψίας, το σημείο συλλογής, τα στοιχεία του συλλέκτη και το είδος ευρήματος (π.χ. αλεπού, δόλωμα).

Αφού συσκευαστούν όλα τα ευρήματα ξεχωριστά, και εφόσον είναι εφικτό τοποθετούνται όλα μαζί σε άλλη σακούλα. Ασφαλιζεται η σακούλα και σφραγίζεται έτσι ώστε να εξασφαλιστεί το απαραβίαστο (με ένα δεματικό). Προτείνεται η σακούλα να ταυτοποιείται με την αναγραφή των παρακάτω πληροφοριών:

- Περιεχόμενο: αριθμός και κατηγορίες ευρημάτων (π.χ. δύο δολώματα, ένα νεκρό ζώο)

- Περιοχή συλλογής και ώρα συλλογής

- Στοιχεία υπηρεσίας που ανέλαβε την έρευνα και συλλογή

- Στοιχεία ατόμου που αναλαμβάνει τη συλλογή και μεταφορά των ευρημάτων.

Τα ευρήματα πρέπει να μεταφέρονται άμεσα στον αγροτικό κτηνίατρο και όλα σε μια φορά. Σε περίπτωση που η άμεση μεταφορά δεν είναι εφικτή, προτείνεται η ψύξη των ευρημάτων. Εάν η μεταφορά δεν είναι δυνατή εντός 48 ωρών, τότε εξ' αρχής πρέπει να καταψύχονται. Τα δολώματα μπορούν να σταλούν και στο Κ.Κ.Ι.Α. (Αθήνα) μέσα σε κουτί από φελιζόλ με παγοκύστες με εταιρία ταχυμεταφοράς.

Β) Λοιπά ευρήματα και περαιτέρω ενέργειες

1. Η άμεση συλλογή και απομάκρυνση των υπόλοιπων ευρημάτων είναι απαραίτητη ενέργεια για να αποφευχθούν περαιτέρω δηλητηριάσεις. Πρέπει να συμπληρωθεί έκθεση κατάσχεσης, και ενδεχομένως μεσεγγύησης αν παραδοθούν σε ικανό και φερέγγυο πρόσωπο εκτός της υπηρεσίας.

2. Εάν είναι εφικτό, τα λοιπά βιολογικά ευρήματα θάβονται όσο είναι δυνατόν βαθύτερα και επικαλύπτονται με ασβέστη αν υπάρχει. Όσο πιο κοντά στην επιφάνεια ταφούν, τόσο μεγαλύτερο είναι το ενδεχόμενο να ανιχνευτούν από άλλα θηλαστικά και να ξεθαφτούν.

Γ) Ευρήματα για ανάλυση DNA

Τυχόν γάντια (π.χ. μιας χρήσεως) που χρησιμοποιήθηκαν από το δράστη συλλέγονται από τους δασικούς και λοιπούς υπαλλήλους που διαχειρίζονται το περιστατικό, οι οποίοι θα πρέπει να φοράνε και οι ίδιοι διπλά γάντια και χειρουργική μάσκα. Τα ευρήματα κλείνονται καλά σε σακούλες για να αποσταλούν στη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών της Ελληνικής Αστυνομίας στην Αθήνα, για ανάλυση DNA.

Δ) Ευρήματα για εξέταση δακτυλικών αποτυπωμάτων

Κουτιά ή άλλα υλικά που μπορεί να κρατάνε αποτυπώματα συλλέγονται με τη δέουσα προσοχή και αποστέλλονται στην Αστυνομία. Είναι απαραίτητη και χρήσιμη η άμεση προσυνηννόηση με την Αστυνομία για το ποια υλικά κρατάνε αποτυπώματα και υπό ποιες συνθήκες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ : Απαραίτητος εξοπλισμός για τη διαχείριση περιστατικών δηλητηριάσεων και τη συλλογή ευρημάτων.

(Συνοδεύει την αριθμ.168599/1495/ 27-8-2018 απόφαση ΥΠΕΝ)

Προτεινόμενος εξοπλισμός - περιεχόμενα :

Αντικείμενα	Ποσότητα
Πλαστικές σακούλες σκουπιδιών μεγάλες ανθεκτικές	5
Πλαστικές σακούλες με κλείσιμο μεσαίες(20x30)	10
Πλαστικές σακούλες με κλείσιμο μικρές (10x15)	10
Πλαστικές σακούλες (20x30)	10
Δερματικά (3.6 x 100 mm)	25
Ουροσυλλέκτες	5
Πλαστικό δοχείο (500ml)	3
Λαβίδες πλαστικές μιας χρήσης	5
Νυστέρι και ανταλλακτικές λεπίδες	1
Γάντια νιτριλίου	20
Αλουμινόχαρτο	1
Προστατευτικές μάσκες FP3	2
Κλωστή για ράμματα	1
Πρωτόκολλα καταγραφής περιστατικού	10
Ετικέτες για τα δείγματα (μικρές)	20
Ετικέτες για τα δείγματα (μεγάλες)	15
Μολύβι	1
ανεξίτηλος μαρκαδόρος	2
Κολλητική ταινία	1
Πλαστική κούτα (32l) (46.5x25x33.5cm)	1

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Αυγούστου 2018

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

